

Ára 1000 korona

HADUDFÖLD

1924. év április 26.

SZOMBAT

Debreczen, VI. évf. (96.)

ELŐFIZETESI ÁRA: NELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 2000 K. EGYES SZÁM ÁRA 1000 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP FELELŐS SZERKESZTŐ: KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM TELEFON 3-48. SZÁM.

„Nagyrománia“ kritikusi órái

A történelmi igazságszolgáltatás örök erői dühöngnek ma „Nagyrománia“ keleti határain, a nagy kulturális összeomlásán felhízott balkáni zsákmányoló recseg-ropeg eresztékeiben s a kelet-francia apró Bismarkok bukaresti palotáiban ott vendégeskedik a fekete gond. Két hatalmas erőtényező eredőjeként fenyegeti az oláhokat a megsemmisítő háború kikerülhetetlenné váló veszedelem: egyik a semmiféle nemzetközi ideológiával ki nem írható nacionalizmus eleven ereje, amely a vörös hadsereget kényszeríti az orosz integritás visszaszerzésére, a másik az összeharcsolt, megszállott új „nagyromán“ területek geográfiai, kulturális és etnográfiai centripetális ereje, amelyet ideig-óráig birt csak összetartani a szurony és az erőszak.

Románia végzetes világpolitikai vétségét akkor követte el, midőn történelmi hivatását megtagadva, elragadtatta magát szüklátkörü politikusainak vak és mohó imperializmusától s a szláv tengerrel szemben ellene fordult azoknak, akikkel együtt képesek élni és megállni, mikor orvul megrohanta az osztrák-magyar monarchiát és Bulgáriát. Történelmi hivatásának az elárulása ideig-óráig nagyhatalommá tette a Balkán e legelmaradottabb kulturájú kis államát. Am a titokzatos körülmények között, a legkritikusabb időkben elhunyt Károly király központi hatalmakra támaszkodó józan politikájával való szakítás most érleli kikerülhetetlen keserű gyümölcsét. A testök elevenjéhez tartozó, nemzeti területeiktől megrabolt Magyarország, Ukrajna, Bulgária és Oroszország sohasem mondhat le a leszármazott gondolatáról s a köröskörül igazságos megtorlásra váró ellenfelekkel szemben — amelyeknek erkölcsi, katonai és kulturális alapja külön-külön is tulnyomó az oláh államával szemben — a sziganciával adminisztrált, korrupált államkonglomerátum nem támaszkodhatik egyetlen szövetségesre sem. Mert kizsantantbeli szövetségesei közül Szerbia a nagyszláv gondolat híveként csak ellenséget lát „Nagyromániában“, s balkáni gyűlöletét frissen lobbantotta fel a magyar területek fölötti marakodás, a fiatal Lengyelország pedig közömbösen nézi az új trianoni „nagyhatalom“ vergődését, amelynek védelmére semmi esetre sem fog egy nehéz kockázattal járó háborúba keveredni az orosz állammonstrummal.

„Nagyrománia“ imperialista vezérei most végső kétségbeesésükben francia és japán (!) segítség után kapkodnak. Hogy Europa keletén katonai szempontból mit is ér bármelyik szövetség, azt bővebben nem érde-

mes fejtegetnünk. „Erkölcsei“ támogatással pedig nem lehet az orosz seregek és tankok útját megállítani.

Ugy lehet, hogy a Dnyeszter fölötti tornyosuló viharfelhők még e tavaszon végigsepernek a legszemtelenebb és igazságtalanabb eszközökkel felhízalt beteg államszerkezeten; hogy e viharban mit fog érni az oláh hadsereg, azt a balkáni és világháború alatti szereplése már előre

megmutatta. Ma csak egyetlen császármentés segíthet már e politikai, nemzetiségi és gazdasági zűrzavar lázában sanyló beteg szervezetben: lemondani a nagyhatalmi ábrándok és egyéni érdekek csavára összeharcsolt idegen államrészekről, mert a megrabolt, életerős nemzetek aléltságukból feltámadása előbb-utóbb ugyanis meghozza a „nagyromán“ álom összeomlásának ítéletnapját.

Még mindig tart a budapesti nyomdászok sztrájkja Szombaton szavaz a munkásság

Budapestről jelentik: A nyomdászsztrájk ügyében a főbizalmi testület ma délelőtti ülésén elhatározta, hogy félre áll és a döntést magára a nyomdai munkásokra bizza, s ezért a munkásokat nyomdánként leszavaztatja.

Értesülésünk szerint egészen bizonyos, hogy a sztrájkoló nyomdai munkások elvetik a munkaadók ajánlatát. A szavazás szombaton reggeltől késő estig lesz a nyomdász szakszervezetben.

Oláhország háborús krízise Az oláhok Kolozsváron ismét megkezdték a kiutasításokat

(A Hódudföld tudósítójától.) Az oláh-orosz háború eshetőségei egyre élénkebben foglalkoztatják a külföldi államok közvéleményét, különösen pedig az oláh politikai és katonai köröket, amelyek erősen készülődnek egy bekövetkező háborúra. Az oláhok harci készülődéseit mi sem jellemzi jobban, mint hogy újra megkezdték a kiutasításokat. Oláhországból érkező utasok beszélik, hogy szerdán este Kolozsvárról 10 magyart utasítottak ki és estitörtőkön ismét 10 magyar és más idegen állampolgár kapta meg a kiutasítási parancsot.

Ugyanezeken újabb jelentéseink megerősítik régebbi híreinket, amelyek arról szólnak, hogy Oláhorszá-

szág területén magyar és oláh nyelvű plakátokat ragasztottak ki, amelyek elrendelik, hogy

42 éves korig a férfi lakosság-nak készen kell állani a katonai behívás esetére.

A felvidéki magyar lapok és a cseh újságok tudni vélik, hogy az Oláhország ellen bekövetkező orosz támadást egyelőre két ok késlelteti. Az egyik ok az, hogy a Dnyeszter még mindig erősen meg van dradva és így nehéz lenne az átkelés, a másik ok pedig az, hogy a szovjet diplomácia tájékozódni akar afelől, hogy egy háború esetén miként alakulnának ki a katonai és politikai erőviszonyok.

A lakók a lakbérek emelése ellen Augusztusra akarják halasztatni a házbérek emelését - A lakók szövetségének küldöttsége a miniszterelnöknel

Budapestről jelentik: A május 1-én életbelépő új lakbérrendelet első híre egy az ipar és a kereskedelem, mint a szellemi munkásság soraiban nagy nyugtalanságot okozott. A vidékről már is jelentenek bérmozgalmat, így Kőrmentéről, Szombathelyről és több vidéki városból.

A lakók szövetsége elhatározta, hogy még a mai nap folyamán sürgős lépéseket tesz úgy Bethlen István miniszterelnökkel, mint Vass József népjóléti miniszterrel, hogy a lakbérrendeletnek a béremlésre vonatkozó szakaszait valamilyen módon enyhítsék.

A lakók szövetsége részéről szombaton délután fél 5 órakor nyújtották

át Bethlen István miniszterelnöknek a szövetség memorandumát, amelyben tiltakozik a lakásrendelet tervezett intézkedése ellen. A memorandumban kéri a szövetség, hogy a májusi lakbérnegyedre tervezett lakbéremelést csak az augusztusi lakbérnegyedétől kezdődőleg léptessék életbe.

Ugyanis a gazdasági helyzet a szövetség szerint ilyen nagymértékű lakbéremelést nem tesz indokoltá. A szövetség a maga részéről okul hozza fel azt is, hogy a kereseti viszonyok ezidőszereint rendkívül kedvezőtlenek és különböző terhekkel teljesen kimerítették már a lakók teherbíró képességét.

Május 2-ig tilos gyűléseket tartani A belügyminiszter rendelete a gyülekezési jog ideiglenes korlátozásáról

Budapest, április 25. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Rakovszky Ivan belügyminiszter a mai napon valamennyi rendőrhatalomhoz a következő körrendeletet intézte:

Tekintettel arra a sajnosan tapasztalt helyzetre, hogy a közállapotok még mindig nem juttottak teljes nyugvópontra és ennek következtében tartani lehet attól, hogy a gyűlések, felvonulások, összejövetelek a közrend megzavarására vezetnek, szükségesnek találom, hogy

április 27-ik napjától kezdve május 2-ik napjáig bezárólag gyűlések, felvonulások, ünnepélyek és összejövetelek ne engedélyeztessenek.

Amennyiben pedig ezen tilalom dacára is gyűlések, felvonulások, körmenetek történének, azokat karhatalom igénybevétele mellett fel kell oszlatni és jelen rendelet ellen vétőkkel szemben a megtorló eljárást azonnal meg kell indítani.

Ujabb Himnusz-per a Felvidéken A magyar Himnusz éneklése, mint közcsendháborítás

Prága, április 25. A pozsonyi törvényesiek, mint a felvidéki lapok jelentik, a napokban ismét egy Himnusz-per tárgyalta. A törvényesiek előtt

14 magyar állott azzal a váddal terhelve, hogy a csalóközi várkonyi templomban a magyar Himnusz énekeltek.

Védők hivatkoztak a tablának a komáromi Himnusz-perben hozott felmentő ítéletére, melynek indoklása szerint a nemzeti dalok éneklése tiltva nincs, ha csak tartalmuk az országra, vagy a többi nemzetiségre nézve sértő kifejezést nem rejt magában. A magyar Himnuszban egyetlen szó sincs valamilyen politikai államról, tehát ez nem is a magyar állam éneke, hanem az országhatároktól függetlenül a magyar népé. A bíróság ezt az érvelést nem tette magáévá, hanem a 14 vádlottat a köztársaság védelméről szóló törvény 14. §-nak 3-ik pontja értelmében

bűnösnek mondotta ki, közcsendháborítás vétségében és fennként 200 K pénzbüntetésre ítélte.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

Megjavítják a szegényházi ápoltak élelmezését

Tarthatatlan állapotok a városi szegényházban Nincs fehérnemű — Huszonöt deka kenyert, fél deka zsirt kapnak a szegényházi ápoltak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A jog- és pénzügyi bizottság pénteken délután tartott ülésén tárgyalta Bárdoss Géza és társai önálló indítványát, amely a szegényházi ápoltak élelmezésének megjavítására vonatkozott. Az indítványból kitűnt, hogy a szegényházban eddig szinte türhetetlen állapotok uralkodtak.

A szegények naponta csak 25 deka kenyert kaptak és fejenként egész napi ételmüket egy fél deka zsirral főtették meg és általában a táplálkozás olyan rossz volt, hogy alig volt elegendő az élet fenntartására. A városi tisztviselő főorvos is jelentette, hogy egészségügyi szempontból is tarthatatlanok a jelenleg uralkodó állapotok.

A szegényházban 130 ápolat van, ezek közül 40 beteg és összesen csak 159 ágylepedő és 175 ing áll rendelkezésre. A fehérneműt nem tudják váltani és ha mosás van

lepedő és ing nélkül maradnak a szegények.

Bárdoss Gézáék arra tettek javaslatot, hogy a szegényházi ápoltak napi kenyéradagját egy fél kilóra, a zsiradagot pedig fejenkénti négy dekára emeljék fel. A tisztviselő főorvos azt az indítványt tette, hogy legalább 450 uj lepedőt és 450 uj inget szerezzenek be.

Az élelmezés megjavítása az év hátralévő részére még 56 millió korona szükségletet jelent, a fehérnemű beszerzésére pedig 86 millió korona volna szükséges.

Az 56 millió koronát meg is szavazta a bizottság, azonban a fehérnemű beszerzésére szükséges 86 milliót túlságosan magasnak találta

és elhatározták, hogy azt fogja javasolni a közgyűlésnek, hogy fehérnemű beszerzésre csak 36 milliót szavazzanak meg.

A vásárpénztár felállítása a jog- és pénzügyi bizottság előtt

A bizottság elfogadta a szerződéstervezetet

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága péntek délutáni ülésében foglalkozott a felállítandó sertésvásárpénztár szerződéstervezetével.

Dr. Vádray István tanácsnok terjesztette elő a szerződéstervezetet. Először ismertette azokat az okokat, amelyek szükségessé tették a vásárpénztár felállítását. A vásárpénztárt, mint a Hajdúföld megírta már a város a házipénztár pénzügyi helyzete miatt házi kezelésben nem valószínű, hogy meg s ezért ezt vállalati alapon akarja felállítani. A vállalatot

a Debreceni Első Takarékpénztár kebelében fogják megalakítani.

A takarékpénztárral kötendő szerződésnek fontosabb pontjai a következők:

A vállalkozó legkésőbb hat hónap alatt köteles külön részvénytársaságot alakítani legkevesebb 800 millió korona alaptőkével. A részvények darabonként 10.000 korona névértékűek lesznek s névre fognak szólni. A részvények 49 százalékának jegyzését köteles a vállalat a debreceni hentesiparosoknak átengedni.

A szerződés tartama 75 esztendő, azonban 25 év eltelté után 5 esztendőnként felmondható. A részvénytársaságnak magának kell telket adni a vásárpénztárhoz, valamint a létesítendő beruházásokat is saját költségén kell előállítani. A 75 év letelte után egy a felek, mint az összes létesítmények kamatmentesen amortizálандók s így

teljesen a város tulajdonába fognak átmenni.

A sertésvásárpénztár köteles a gazdáknak, hízalóknak és bizományosoknak hitelt nyújtani. Köteles minden vételi megbízást elfogadni s az eladási megbízások közül csak azokat van joga visszautasítani, amelyek kimondottan ellenkeznek Debrecen város érdekeivel. A vásárpénztár köteles a bruttó bevétel 25 százalékát a városnak juttatni.

A sertésvásárpénztár mellett bizományi jogot bárki szerezhet, aki az Iparkamarának, Mezőgazdasági Ka-

marának, a Gazdasági Egyesületnek, valamint magának a vásárpénztárnak javasolását megszerzi.

A vállalat igazgatóságába három, a felügyelő bizottságába két tagot küld ki a város. Ugyanínt a Mezőgazdasági Kamara igazgatója és az Iparkamara titkára tagjai lesznek az igazgatóságnak. A szerződés kötelezi a várost, hogy a szerződés tartama alatt sem maga nem fog létesíteni, sem másnak

nem enged hasonló intézményt létesítenni.

A szerződés ismertetése után Eklí József bizottsági tag szólalt fel s abbéli aggályát fejezte ki, hogy a sertésvásárpénztár felállítása nagyon meg fogja bénítani a szabadforgalmat. Szegeden és Győrben a vásárpénztárak mellett a szabad adásvétel is biztosítva van.

Magoss polgármester kijelentette, s utalt a szerződés ide vonatkozó szakaszára, hogy ez Debrecenben is így lesz.

Majd Freund Jenő szólalt fel. Kijelentette, hogy a

800 millió korona alaptőke kevés.

Jobbnak látta, ha a részvények 49 százalékának jegyzési jogát nem engedné át a város a husiparosoknak, hanem maga jegyezne ezt a részvény mennyiséget. A 75 évet is soknak tartotta, mert az amortizáláshoz elég 50—55 esztendő. Kifogásolta, hogy a bizományosság megszerzéséhez a vásárpénztár hozzájárulása is szükséges.

Hegedűs Jenő felszólalása után Eklí József szólalt fel. Hosszasabban foglalkozott a sertésvásárpénztár helyének a kijelölésével. Tudomása szerint a vásárpénztárt körülbelül 1 kilométernyire akarják a vágóhidtól felállítani. Ugyanis a Debreceni Első Takarékpénztárnak itt van a telke. Sokkal okosabb lenne, ha

a vágóhid melletti városi telken állítanák fel.

S ebben az esetben a város a telket mintegy részvényjegyzés helyett szolgáltatná a vásárpénztárhoz s így

a vállalatban maga is érdekelt volna lenne.

Magoss polgármester kijelentette, hogy nem tartja helyesnek, hogy a város a vállalatban is érdekelt legyen, azonban, hogy a vásárpénz-

tár közelebb legyen a vágóhidhoz, azt javasolta, hogy a város cserélje el a felkét a takarékpénztár telkével. A bizottság elfogadta ezt a megoldást s egyben a szerződés-tervezetet is.

Eltörölték a liszt kiviteli illetéket

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A pénzügyminiszter a liszt kivitele alkalmával természetben beszolgáltatandó kiviteli illetéket eltörölte. Ez a rendelkezés már szombaton életbelép.

Folyik a Jegybank részvényeinek jegyzése

Minden magyar embernek hazafias kötelessége Jegybank-részvényt jegyezni

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírtuk már, hogy Magyar Nemzeti Jegybank részvényeinek jegyzése Debrecenben is megkezdődött és a részvényjegyzés lebonyolításával a Hangya szövetkezetet bízták meg. Mint értesülünk, már eddig is nagy számmal történtek jegyzések és ezenkívül az érdeklődők egymásután keresik fel a szövetkezet központi irodáját, hogy tájékozódást szerezzenek a részvényjegyzés módjáról.

A részvények névértéke 100, illetéke 25 aranykorona

s ezt az összeget nemes valutában, vagy szeptember 30-án lejáró aranyváltóban lehet lefizetni. A jegyzés határideje a kormány május 7-ében állapította meg, ezért helyesen teszi mindenki, ha sürgősen igyekszik Jegybank-részvényt jegyezni.

A Jegybank — mint az tudvalevő — alapját fogja képezni az egész magyar pénzügyi és gazdasági életnek, ezért tehát elsőrendű fontosságú az, hogy a bank részvényei magyar kezekbe ne pedig az idegen fajú érdekeltségek karmaiba kerüljenek. Főként a gazdasági életnek érdeke, hogy minél nagyobb számu Jegybank részvényt jegyezzen, mert így

elérheti azt, ha az ország pénzügyeinek irányításában döntő befolyást szerez magának.

ATROCITÁSOK

— Mikor az oláhok legelni mennek. A kolozsvári oláh polgármester a következő felhívást intézte a román állampolgárokhoz:

„Tudomására adjuk a román közönségnek, hogy a mezei legeltetés a következő sorrendben vitetik véghez: 1924. apr. 14-én összeírandók az V. kerületi fejtőstehenek; ápril. 15-én IV., apr. 16-án III. és II., ápril. 17-én I. kerületi fejtőstehenek; ápril. 18-án az ökrök, borjúk és meddő tehének. Bejegyzett marhák ápril. 24-én jelentkeznék a barompiacra. Minden egyes barom a saját monogramjával jelenjék meg a balcsipőn és a jobb szarvon is legyen egy jelzőszám. A jeltelen baromok hazaküldetnek. Udalea polgármester.”

Mint értesülünk, a kolozsvári oláh egyetem tanárkara szintén résztvesz a legelésben. Ott ugyanis jeles baromok vannak.

Smith főbiztos az ujjáépítésről

London, április 25. A MTI londoni tudósítója beszélgetést folytatott J. Smith amerikai bankárral, Magyarország főbiztosával, aki a következő nyilatkozatot tett:

Teljes lelkesedéssel és bizalommal fogok hozzá feladatombhoz, mely abból áll, hogy Magyarország pénzügyeit talpraállítsam.

Meg vagyok győződve róla, hogy a nemzetek szövetségének erre vonatkozó terve feltétlenül egészséges terv, amely minden politikától mentes és a legkittünőbb üzleti elveken épül fel. Ha ez megvalósul, ennek okvetlenül nagy hasznát fogja látni egy Magyarország, mint Európa többi része. Ismétlem, hogy a legjobb szándék és a legkomolyabb becsvágy vezet abban, hogy Magyarországnak legjobb tudásomhoz képest segítségére legyek.

A legértékesebb ajándék

Lisztius: TUDJÁTOK-E MI A JOGREND?

cimű kirokigyűjteménye.

Kapható kiadóhivatalunkban, valamint minden jobb könyvkereskedésben 3 koronás alapon.

Szorzószám 5500.

Küzdelem az anal- fabétizmus ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága pénteki ülésén tárgyalta Csúrka Istvánnak a törvényhatósági bizottsághoz beadott önálló indítványát az analfabéták ügyében. A beadvány szerint

a 6-11 éves iskolaköteles gyermekek közül 34 százaléka nem jár iskolába.

100 millió koronát kér erre a célra a tanácstól kiutalni s egyben egy alkalmas tervezet kidolgozását kérte az analfabétizmussal való sikeres harcászására. A jog- és pénzügyi bizottság úgy döntött, hogy az iskolán kívüli népnevelési bizottság 2 millió segélyét felemeli 10 millió koronára s nyomatékosan felhívja a bizottság figyelmét az analfabétizmusra.

Hétszáz milliós sikkasztás Budapesten

Budapestről jelentik: A Konkordia Szénbánya Rt. igazgatói Klein Elemér és dr. Elsner Henrik ellen hat budapesti cég feljelentést tett család miatt. Klein és Elsner a feljelentőknek azt állították, hogy Bécsben nagyobb összegű kifizetések vannak a Kohler Bankháznál, amiket hajlandók a budapesti cégeknek átengedni, hogy ottani kötelezettségeiket rendezhessék. Ily módon a hat feljelentőtől

minleg 700 millió koronát vettek fel.

A pénz átvételéről átutaló leveleket adtak, kiderült azonban, hogy a bécsi bankház semmilyen fizetést nem vállalt, miután a két igazgatónak erre Bécsben fedezete nem volt. Amikor a károsultak pénzüket visszakövetelték, Klein és Elsner Budapestről megszöktek. A rendőrségre külföldben Klein és Elsner ellen más feljelentések is érkeztek.

A feljelentések szerint a Konkordia Szénbánya Rt. birtokában egyáltalán nincs és hamis prospektusokkal bírták rá az embereket, hogy a szénbánya részvényeit vásárolják. A rendőrség ez ügyben a nyomozást megindította.

Vakmerő lopás fényes nappal

(A Hajdúföld tudósítójától.) Érdekes bűnügyben nyomoz most a debreceni államrendőrség. Dári Jánosné Kigyó utca 22. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy pár nappal ezelőtt

vakmerő lopás történt lakásán.

Míg a házbeliek távol voltak, a leánya kiállott a kapuba s nézte a járókelőket. Arra haladt egy fiatal ember s megkérdezte a leánytól, hogy odahaza vannak-e a szülei. A leány bovallotta, hogy nincs otthon senki, mire a fiatal ember előadta, hogy azért bemegy a lakásba és felír egy címet, mert őt az Apaffy-u. 59. szám alól küldték bizonyos krumplivásárlás végett. A leány szolgálatkészen papírt keresett, hogy az ismeretlen ember felírhasssa a címet. Ezalatt az ismeretlen látogató az egyik pohárból

kivett egy aranyláncot, több ékszert s azután eltávozott.

Az ellopott ékszerek értéke több millió korona. A rendőrség elrendelte körözését. A fiatal ember 18-19 éves, sűrű micispakát s térdnadrágot viselt.

P. Nagy Zoltánt rágalmazásért elítélték

A zenedei bábora a törvényszék előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Élénk emlékeztében van még a közönségnek az ismeretes zenei háború, amely P. Nagy Zoltán és Wessprémy Andor között folyt le és az a rágalmazási per, amely a zenedei háború egyik folyamata volt. P. Nagy Zoltán, akit a kommun és az oláh megszállás alatt viselt dolgaiért a belügyminiszter állásvesztésre ítélte, több helyen és alkalommal

rágalmazó és becsületsértő kifejezéseket használt Wessprémy Andor ellen,

aki pert indított emiatt ellene. P. Nagy Zoltánt, akinek bűnpereit egybesította a bíróság, pénteken vonta fe-

lelősségre a debreceni kir. törvényszék Uffalussy József elnöklote alatt működő büntetőtanácsa több rendbeli rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt. A bíróság a vádlott és sértett kihallgatása után több tanút hallgatott ki, így Bessenyei Lajosné, Lefkovits Vilmost, dr. Pap Károlyt, Tankó Bélát, Csűrös Ferencet, Hammerstüdt Jánost. A perbeszédok után a bíróság bűnszuekmondotta ki P. Nagy Zoltánt rágalmazás vétségében s öt ézért

250 ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Ugy az ügyész, mint a védő fellobbezett az ítélet ellen.

A perui és chilei partok mentén A rongyos kikötők

(A Hajdúföld tudósítójától.) Másnap reggel a horgonylebocsató láncok kegyetlen csikorgására ébredtek fel. Paytában (Payta) vagyunk, az első perui kikötőben. A különbség Ecuador és az itteni partok között a lehető legnagyobb. Hatalmas hegyek aljában pár nyomoruságos viskó, fabodé inkább, az egyik az állomás épülete, honnan kanyargós szerpentinakon kanyarog fel a vasút a hegyek hágyóira. Semhol semmi zöld, se fa, sem fűszál. A szubtropusi tájak tipikus sivatag területe. Elmállott agyagos homokkőzetek szürke, barna, vereses, lilás színben, mely színek a déli forróságban fehéresen ragyognak s a szemet is bántja ragyogásuk.

A partok Paytától egészen Coquimboig ilyenek maradnak azután. Legkietlenebb, természetesen a chilei Atacama sivatag partvidéke lesz a világ egyik legborzalmasabb sivatagának partjai

Paytában

A hegyek Paytánál oly meredek, hogy a kis kikötőváros (inkább falu) szinte oda van ragasztva a keskeny strandra s a hegyaljába. Sokan kiszállnak megnézni ezt a nyomoruságos emberi települést, én megelégszem a hajó mérnökének jó priz más látszóval, melyen át a hűvös, arnyékos korridorral alaposan szemügyre vehettem a vidék geológiai felépítését s egyéb karakterisztikumait. Hamar meglátni mindent s aztán akár egy évig kutasson is valaki nem talál mást, mint vízszintes településű homokkőreteket, melyeket a különböző ásványok kioldása színesre festett. Unalmamban kétszer is összeszámoltam a házakat. Összesen 23 ház, egy templom, a vasúti állomás pár raktárhelyiséggel s valamivel a város előtt egy furcsa alakú épület, amit eleinte disznóinak véltem, később azonban megtudtam, hogy ez a Splendid Hotel, mely ha nem is európai, de bizonyára perui kényelemmel van berendezve.

Igen keveset rakodtunk s már délután háromkor elhagytuk Paytát s

három mérföldnyire a partoktól utnak indultunk Pacasmayo felé, mely arról híres, hogy van benne három vagy négy fa is s valamikor a környékről ide hozták a bűnösöket — akasztani. Másnap reggel érkezünk csak meg, de az utasok fantáziáját késő éjjelig ez a három fa izgatta.

Három arany korona egy pohár vizért

Pacasmayo (olv. Pakaszámjó) ép olyan ronda kikötő mint Payta. Az a bizonyos három, vagy négy fa seholsem volt látható. Lehet, hogy most már másutt akasztják a bűnösöket s így szükség nem lévén rájuk kivágták őket tűzfának. Mert tűzfánban és vízben (ivóvízben persze) igen szegény ez a vidék s hihetetlen árat kell fizetni egy nagyobb pohár limonádéért. Pacasmayóban kb. 3 magyar aranykoronát fizettem egy kis pohár ásványvizért s a 3 decis narancslimodáde 6 koronába került.

A vidék itt is olyan mint Paytában s a perui s az északchilei partokon mindenütt. Sivatagai elmálosodást mutató színes homokkősziklák, a strand homokja éles barna színű, vagy fehér állati eredetű mész.

Callao felé

Itt sem maradtunk sokáig. Este felé felszedtük a horgonyt s utnak indultunk Callao felé. Az utasok legnagyobb része örült, hogy végre megfogja ismerni, vagy viszont fogja látni délamerika legöregebb spanyol városát Limát, mely Callaotól gyorvonaton csak 10 percnnyire fekszik, de leginkább én örültem valamenyünk között, mert én ott fogom kofferjeimet viszont látni s végre 3 hét múlva felvehetek más ruhát s más cipőt. Emlékszem, hogy soha életemben csizma úgy nem szorított, mint Guayaquiltól Callaoig s valóssággal mennyei érzés volt a kényelmes tenniscipőbe bujni s a sarokba dobni a nehéz csizmákat.

Matolay Tibor.

Felemelik a hordó- raktározási díjakat

(A Hajdúföld tudósítójától.) A jog- és pénzügyi bizottság pénteki ülésén nagy vitát provokált a hordóraktári díjak felemelése. Ugyanis miután a hordójelző hivatal defici-ttel küzd, a tanács azt javasolta, hogy a hordó raktározási díjakat

a hordójelzői díjak összegéig emeljék fel.

Ilyen módon huszonöt liter raktározási díja 750, 50 literé 1500 korona lenne. Ötven literen felül minden liter után 30 korona a raktárdíj.

Ez ellen Freund Jenő szólalt fel, vehemensen támadva a javaslatot s kimutatta, hogy a hordójelző hivatalban türethetetlen állapotok uralkodnak. A hivatalnál valóságos utaznak arra, hogy raktározásra kény-szerítsék a feleket.

Ilyen magas díjakért akármelyik közraktár is elvállalja a hordók raktározását. Freund Jenő ezért azt javasolta, hogy a díjakat ne emeljék fel és mondják ki, hogy

csak akkor kell raktárdíjat fizetni, ha a tulajdonos 48 órán túl sem szállítja el a hivatalból a hordókat.

A kérdés felett hosszas vita indult meg. Több felszólalás után a bizottság mégis hozzájárult a raktárdíjak felemeléséhez, azonban elfogadta Freund Jenő indítványának a 48 órák határidőre vonatkozó részét.

Ma lesz a Békessy-vivó- klub házi bajnoki versenye

A Békessy Béla-vivóklub házi bajnoki vivóversenye ma, szombaton délután 5 órai kezdettel lesz a ref. főgimnázium tornatermében. A juniorverseny elődöntő mérkőzéseit pénteken délután bonyolították le a club vivótermében. Sorshúzás után az első csoportba kerültek: Füzessy főhadnagy, Simon Ferenc, Waldmann Jenő, Karas Máttyás. Második csoportba: Csáky János, Temesváry, Spiller, Weress és Sipos főhadnagyk. A két csoportból erős, szép küzdelem után a döntőbe kerültek: Csáky 3 győzelemmel, Temesváry, Spiller, Füzessy főhadnagyk, Simon, Waldmann 2-2 győzelemmel. A döntőket a mai verseny keretében tartják meg. A szeniorszámokban Beczner, a két Majerszky, Tolnay találkozására ígér sokat.

A Békessy-vivóklub versenyének színvonalát értékes tiszteletdíjak emelik. A versenydíjak állványait, asztalos munkáit Bessenyei Gyula, a kitűnő műasztalos végezte teljesen díjtalanul. Érdemes példaadasképpen ennek a törhetetlen magyarságu, lelkes hazafinak a Békessy club főtitkárához, Majerszky Bélához intézett levelét leközölni.

— Bár nagyon nehéz idöket élünk — írja — munkámat a Békessy vivóklub iránt érzett tiszteletem és magyar szeretetem alapján díjtalanul ajánlom fel. A magyar vivók kardjukkal hirdetik a külföldön az ős, régi magyar erényt, vasakaratot, kitartást, és a magyaroktól el nem vitatható kultúrfölényt. A magyarok Istenének áldása és őseink rendíthetetlen hite soha el ne hagyja a magyar vivókat, a Békessy vivóklubot.

Hirdessen a Hajdúföldben!

ALAPÍTTATOTT 1882-BEN.

EGYEDÜLI SZAKÜZLET

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

(A NAGYTEMPLOM MELLETT).

Csendőr, pénzügyőr, vasutas és vámőri rangjelzések, sapkák, tiszték részére is dus választékban.

Üzleti órák: reggel 7 órától — este 6 óráig.

Délben is nyitva.

HIREK

1924 április 26. (Szombat)
Prot: Ervin, Kath.: Kleus.

1848 Csata Komárom mellett. Az osztrákok visszavonulnak Győr felé.
1521 Magellan portugál tengerész, a föld első körülhajózója a ben-szülötték megölik Matan szigetén.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 9-11-ig, d. u. 3-7-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor Stambul rózsája A) bérlet.
Vigszínház: Egy csodálatos asszony re-génye.

Apollo: Mária Antoinette.
Uránia: Mária Antoinette.
Hajdúvármegye közgyűlése délelőtt 9 órakor a vármegyeházán.
A MANSz kultúrestje 8 órakor a Zene-dében.

A Békessy Vivóklub házi bajnoki vivó-versenye 5 órakor a ref. főgimnázium torna-termében.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés II. Rákóczy Ferenc, Csillag, Mátyás király.

Vasárnapi istentiszteletek:

A református templomokban
Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György, délután 5 órakor Ury Ferenc.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr Révész Imre, délelőtt 11 órakor Papp Imre, délután 3 órakor Marton Sándor.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Pelenkey Sándor, délután 5 órakor Gábor András.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Baja Mihály, délután 3 órakor prédikál Pelenkey Sándor.

Ispolyi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferencz, délután 3 órakor Papp Imre.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Kustár Dániel.

Nyilastelepen délután 5 órakor prédikál Zámbergy Sándor.

Pacsa predikál: Mezei Béla, ágendázik: Sipos Imre.

Kollégiumi Oratóriumban reggel 8 órakor prédikál Nagy István.

Vasárnap-iskolák a következő helyen tartanak: Diákénekes-Othonban, Ispolyi-telep 4. e. 9 ó., Széchenyi-u. 4. sz. a. paróchián 4. e. 9 ó., Dóczy-intézetben, Kossuth u. d. e. 9 ó., Leány u. isk. d. e. 9 ó., Nőegyleti Árvaházban d. e. 9 ó., Csapókeri isk. d. e. 9 ó., Csop-u isk. d. e. 11 ó., Homokkerti imaházban d. e. 11 ó., Egyházi fiúiskolában d. e. 11 ó., Pacsirta-u. fiúiskolában d. e. 9 ó., Rakovszky-u. isk. d. e. 11 ó.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap d. u. fél 4 órakor Ispolyi-telep 9. sz. a. tartatik.

A Keresztény Ifjúsági Egylet (Kollégium földszint 4. szám) vasárnap folyó hó 27-én délután 5 órakor szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegylete Vegyes-énekkara tanulási óráit hetenkint hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító-Othonban (Egyházi hivatal udvarán keresztülpület). Új helyek jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

— Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-u. 3.) az istentiszteletet f. hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos vallásánár végzi.

Kedden d. u. 5 órakor konfirmációi oktatás.

— Nógrád-Hontvármegye hódo-lata a Kormányzó előtt. Budapest-ről jelentik: Nógrád-Hont közigaz-gatásilag egyelőre egyesített vármegye törvényhatósági bizottsága mai napon tartott rendkívüli közgyűlésén foglalkozott az ország főméltóságú Kormányzója elleni merénylettervvel és hódolátának és hűséges ragasz-kodásának kifejezésével fordult az ország Kormányzója felé az alkalom-ból, hogy ez a gonosz agy szülte és bűnös kezek szötte merénylet meghiusult. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy a Magyar Nemzeti Bank alapításában a vármegye alap-jaiból 2500 aranykoronával vevs részt.

— A „Hangya” szövetsége folyó hó 27-én vasárnap délelőtt fél 12 órakor a Kereskedő Társulat disz-termében Piac utca 8. szám alatt tartja évi rendes közgyűlését, melyre felhívjuk a tagok figyelmét.

Késelés a feldöntött borospohár miatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Véres esemény játszódott le a múlt nap Balmazújvárosban. Az egyik újvárosi kocsmában borozott Zabos Imre és Zabos Ferenc több társával együtt. Nemsokára betért a kocsmába Nánássy József balmazújvárosi lakos is ismerősei társaságában és a szomszédos asztalnál foglalt helyet. Borozás közben szóváltás támadt a legények között s Nánássy véletlenül felborította Zabosék borospoharát.

— Ezt megkeserülőd — kiáltotta a két Zabos s a következő pillanatban előrántották késüket s teljes erővel Nánássyba szúrták,

erővel Nánássyba szúrták, aki véresen, eszméletlenül esett össze. Erre a Nánássy társaságába való legények is előrántották késeiket s a kocsmában formális harc támadt a két tábor között. A szurkálásnál négy legény könnyebben megsérült, Nánássy

állapota azonban életveszélyes. A késelés ügyében megindult a vizsgálat. Grigóssy Lajos vizsgálóbíróhelyettes kiszállt a helyszínre a vizsgálat megajátására. Zabosékat beszállították a kir. ügyészség fogházába.

— A MANSz kultúrestje. A MANSz valamennyi szakosztálya együttesen a városi zeneiskola dísztermében, április 26-án és 27-én elsőrangú művészi erők közreműködésével, élvezetes műsorral kultúrestélyt tart. Jegyek 15, 12 és 5 ezer koronáért Molnár Ferenc nőidivatruházában és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

— A Katolikus Othon utolsó kulturdélutánját április 27-én, vasárnap délután 5 órakor tartja saját helyiségében. Ez alkalommal dr Zalai János áll. főreálisk. igazgató fog előadást tartani a hitközségi életéről.

— Folyik a strandfürdő részvények jegyzése. A Nagyerdőn létesítendő strandfürdőre már negyvenen jegyeztek részjegyeket. Mint ismeretes, egy részjegy névértéke 1 millió papirkorona. Értéke azonban aranykoronában is megvan állapítva. A jegyzéseket Debrecen város polgármesteri hivatalában lehet eszközözni.

— Az ipariskolai óradók óradija. A város jog- és pénzügyi bizottsága pénteki ülésén foglalkozott az ipariskolai óradók órabérének felemelésével és úgy határozott, hogy javaslatot tesz a közgyűlésnek arra nézve, hogy a képesítéssel nem bíró óradók díját 240, a képesítéssel bírókét pedig 267 ezer koronára emeljék fel. Az ülésen Eklí József kifogásolta, hogy az óradijakat igen alacsonyra állapították meg s rámutatott arra, hogy egy iparostanonc ilyen módon többet keres, mint az oktatója.

— Egy hajórakomány emberi csont. Párisból jelentik: A görög vizeken elhaladt egy Szmirnából érkező holland gőzös, amely ezer zsákra való emberi csontot vitt a fedélzetén. A szállítmányt a hajóval mint műtrágyát küldötték. Több más hajó hasonló szállítmánnyal ezután következik. A görög lópok felszölitják a kormányt, hogy a kisázsiai öldök-lések áldozatai csontjainak ilyen ipari feldolgozása ellen tiltakozzék.

— A fogattartási átalány felemelése. Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága pénteki ülésén elhatározta, hogy javaslatot tesz a közgyűlésnek arra nézve, hogy a városi tisztviselők fogattartási átalányát az alapösszeg kilenczszerezésével emeljék fel. Javasolni fogja a bizottság azt is, hogy az átalány összegét a jövőben a tanács állapíthassa meg és az átalányt kizárólag csak azok kapják, akik fogatot tartanak.

— Helfferich volt birodalmi kancellár a bellinzonai szerencsétlenség áldozatai között. Bellinzonából jelentik: Helfferichné, aki Drezdából érkezett ide, a vasúti szerencsétlenség áldozatai között felismerte férje holttestét. Ma délelőtt Bellizona község hatóságai gyászünnepséget rendeztek. A tragikus véget ért Helfferich földi maradványait Bellizona város képviselőinek kíséretében ideiglenesen Zürichbe szállítják.

— Tíz öngyilkosság Berlinben egy nap alatt az éhínség miatt. Berlinből jelentik: Az öngyilkosok száma Berlinben az inség következtében ijjesztő mértékben szaporodott. Csak ma délelőtt 10 gázmérgezésről értesítették a berlini tűzoltóságot. A legtöbb esetben sikerült az életuntakat megmenteni.

— A takarékkorona számolása a kölcsönelőleg befizetésénél. Budapest-ről jelentik: A MTI-nek illetékes helyről szerzett értesülése szerint az állami kölcsönelőleg tartozásokra április 29-től május 5-ig történő befizetéseknel minden 100 takarékkoronát 120 papirkoronával számlítanak.

— A Borsod-miskolci és debreceni István-gőzmalom részvénytársaság értesíti azon t. részvényeseit, kik a múlt évi október havi töké-melés alkalmával elővételi jegukat debreceni pénztárunknál gyakorolták és befizetéseikről ideiglenes olismervényt kaptak, hogy ezen ideiglenes olismervényt a mai naptól kezdve a társulat irodájában eredeti részvé-nyekre már átcserelehetők.

— A teniszpályák bérbeadása. A Debreceni Egyetemi Atletikai Club új sporttelepén levő teniszpályáját árverés útján bérbeadja. Az árverés vasárnap délelőtt lesz a sporttelepen. A feltételek az Egyetemi-Körben tudhatók meg délben fél 12-től 1-ig és este fél 6 és 7 óra között.

— Harc a hegedűpárhaj színhelye körül. A hegedűpárhaj körül, amely második ízben folyta le Amit István és Berki Lajos körül, újabb nehézségek merültek fel. Berki Lajos, mint a Hajdúföldet értesíti — hajlandó elfogadni Amit István kikötéseit a klasszikus zenére, bíráló-bizottságra vonatkozólag, ellenben ragaszkodik ahhoz, hogy a hegedű-párhaját Németh és Irsay éttermében tartassák meg. Ha a párhaj színhelyben nem tudnak megegyezni a felek — akkor a hegedűpárhaj egyelőre elmarad.

— A Debreceni Sakk-kör osztályozó ver-senye. A Debreceni Sakk-kör április 28-án délután fél 5 órai kezdettel a Royal kávé-házban egyfordulós osztályozó sakkver-senyt rendez, amelyen a választmány ha-tározata értelmében a következő tagok vehetnek részt: Bacsó Ferenc, dr Barabás Béla, dr Bay András, Dalmy Barna, Feih Jenő, Földes Sándor, Hajdu István, dr Hausner Ignác, Kallós Gábor, dr Kocsis Sándor, Kulcsár Dezső, Nagy Endre, Reichard Sándor, Salánky József, Torma Sámuel, Weidner Károly és Weinstock Ferenc. Az osztályozó versenyen részt vettek három, esetleg négy első helye-zetjre jogosult a juniusi bajnoki ver-senyen való részvételre, a hét első helye-zett pedig elsőosztályú versenyzői címet és oklevelet kap. Kiváncos tehát, hogy a kijelöltek a versenyen mindannyian részt vegyenek. A versenyre jelentkezni lehet vasárnap délután 3 óratól és hétfőn fél 5 óratól a Royal kávéházban, ahol a részle-tes versenyfeltételek is megtekinthők.

— A Magyar Köztisztviselők Fog-yasztási és Értékesítő Szövetkezet közleményei: Több oldalról hozzánk intézett kérdésre értesítjük azon igényjogosultakat, akik a multkorai mérsekelt áru kenyérosszítás kedvze-ményében nem részesültek, hogy a január havi ellátási jegyek bemu-tatása ellenében kenyeret kg.-ként 2000 koronáért árudánkban kaphatnak.

Műsor:

Szombaton: Stambul rózsája, operette A) bérlet.
Vasárnap délután: A kék postakocsi, operette. Este: Stambul rózsája, operette.

Színházi körökben

nagyon érezhető, hogy közeleg a szezon vége. A színészek megfeszí-tett erővel tanulnak és dolgoznak, hogy a hátralevő veszedelmes pár hónap is sikerüljön úgy a művészi, mint az anyagi szempontokat véve tekintetbe.

Hétfőn a prózai személyzet hozza színre a Mikszáth Kálmán regényéből átdolgozott

Vén gazember

című színdarabot, amelynek külön érdekessége, hogy a debreceni közönségnek egy régi ismerőse, Krampera Lóna fog fellépni benne mint vendég.

Ha mind a közönségnek, mind a direktornak megnyeri a tetszését, Kardoss igazgató le is szerződött az eltávozott Erdődi Lili helyére.

A próza mellett az operett sem marad tétlen. Most próbálják a „Mézeskalácsot”, melynek a fő férfi szerepét

felváltva játsszák

majd Krompachi és Unger. A fel-váltott szereposztás a jövőben szemmel láthatólag uzus lesz a Csó-

Fűszer * Bor * Csemege

nagyban és kicsinyben

KONTSEK GÉZA Kossuth-utca 15.

Megjelent!**Megjelent!**

TAMÁSSY LÁSZLÓ

Keletmagyarországi Sportévkönyve

Minden sportembernek nélkülözhetetlen!!!
Ara 14,000 K Kapható minden könyvkereskedésben és újságárusoknál.

konai-színháznál, amennyiben a szin-
ten rövidesen szízszerkerülő

Három a kislány

című operettben Schubert szerepét
Krompáchi és Bardouyi fogják fel-
váltva játszani.

A színház két érihetetlenül mellő-
zött operatőrnek s egyáltalán
az egész szezon alatt háttérbe
szorított

operai együttesnek

szerepeltetését külföldben is mind ért-
hetőbb formában követeli a művelt
színházi közönség, amelynek kul-
turális és zenei igényeit nem elégi-
tik ki a ma divatozó revü operettek.
A nagy erővel megnyilatkozó köz-
önségnek engedve, Kardoss Géza
igazgató ismételtén kilátásba he-
lyezte a *Hermeltes nő*, *Orfeusz a*
pokolban és a

Carmen

előadását, amelyben K. Voith Honka
szó erejű, hatalmas drámai hangja
fogja egyéniségéhez és képességei-
hez mérte szerepben gyönyörködtetni
a debreceni publikumot. Remélhető-
leg a zenei program megvalósítá-
sánál a többi szerepek is az arra
hivatottak kezébe kerülnek.

A Csokonai-színház volt kiváló
primadonnája, ki annyi sok szép
melleg estén gyönyörködtette éne-
kével a közönséget,

Timár Ila

végképen megvált a Csokonai-szín-
háztól, amennyiben a szegedi színház
igazgatója szerződtette le a szezon
hátralévő részére.

Egy másik tag is meg akart
válni a színháztól:

Sötét Balázs,

gázi kérdés miatt, de mivel sikerült
neki igazgatójával megegyezni, itt
marad.

A másik lírai szerelmes, Rajz
Ferenc, ugy is mint hozzáértő sport-
ember, ugy is mint egykori világ-
bajnok, mióta szebb idők vannak,
szorgalmas látogatója lett a sport
mérkőzéseknek és erősen ambicio-
nálja a mult szezonban elmaradt

**színesz-újságíró labda-
rugó mérkőzés**

megrendezését, amely mérkőzésen az
első Kovács Terus rugná a labdába.
A pályára a zenekar is kivonulna
és a Beethoven gyászindulót játszáná
minden goal után, amit a színészek
kapnának.

L. V. L.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház

Premiérszerű hatást ér el esténként a
„Sztambul rózsája“ operette. Fall Leó ne-
mes melódiai és pattingó ritmusa tánc-
zeneje elbűvölő és magával ragadja az
állandóan telt nézőteret.

A bájos romantikájú, magyar levegőjű
„A két postakocsi“ operette mérsékelt
helyarákkal kerül vasárnap délután elő-
adásra.

Két sláger premiere lesz a jövő héten,
és pedig hétfőn prózában „A vén gazem-
ber“, a budapesti Nemzeti színház szin-
darabja, pénteken pedig a Király színház
óriási sikert aratott „Mézeskalács“ ope-
rettje kerül bemutatásra.

Vigszínház-mozgó

„Bella Donna“ óriási sikert aratott a
tegnapi bemutatón. Főszereplő: Pola
Negri.

Hétfőn: „Nyugat uttörői“, kaliforniai
történet. Hosszu évek után az első indiai
film.

Jön! Velencei kalmár.
Jön! Madame Dubarry. Pola Negrivel
és Emil Janningsvel.

Apollo-mozgó

Urania mozgó

Mária Antoinette, 7 felv. Közvetlen az
óriási budapesti siker után. Jön! Tul a
színeken. Valentinó-film.

Meteor-mozgó

Vasárnap: Kakukkisasszony és „Arany-
szár“ 2 sláger egyszerre. Jegyelvétel.
Csütörtökön: a „Sejk“.

TESTVÉREK

**A keleti kerület a lengyel
válogatottal fog játszani**

(A Hajdúföld tudósítójától.) A ke-
leti labdarugó kerület válogatott
csapata, mint a Hajdúföld értesül,
május 8 án Kraskóban, Lengyel-
ország válogatott csapatával fog
mérkőzni. A lengyelországi ut vég-
leges perfektualása most van folya-
matban. Az MLSz nemzetközi bi-
zottsága a terv megvalósításán dol-
gozik s csak az a kérdés, a len-
gyeleknak konveniat-e a május 8 iki
dátum. A tura 4-5 napig tartana.

A DEAC ma, szombaton este 6
órákor játékosértekezletet tart az
Egyetemi Körben.

A keleti labdarugókerület gyűjteni
fog az olimpiai alapra. A debreceni
sportegyesületek képviselői pénteken
este értekezletre gyűltek össze,
amelyen dr. Zempléni Gusztáv ügy-
vezető elnök életrevaló és országos
vonatkozásban is kiemelkedő javas-
latot terjesztett elő, nevezetesen
azt, hogy a debreceni sportegyesü-
letek az összes társadalmi egyesü-
letek bevonásával rendezzenek egy
olimpiai napot, amikor is gyűjtené-
nek az olimpiai alapra. Az Egyet-
értés színtársaság-társasága a Máv.
műhelyben és más helyeken is elő-
adást tartana, amelynek jövedelmét
az olimpiai alapra fordítanák. A
Csokonai-színház, mozik egy-egy
előadásuk bizonyos százalékát ad-
nák az olimpiai alaphoz, de nagyobb
összeggel járulnának hozzá a ban-
kok, kereskedők, társaskörök, kártya-
klubok, azonkívül a gyermeknaphoz
hasonlóan az utcán is gyűjtenének.
Az eszmét az összes debreceni egye-
sületek jelszavát képviselői elfogad-
ták. A részletes programot kétfőn
dolgozzák ki. Nagyszabású olimpiai
napot tervez a kerület Nyiregyháza,
Kisvárdán, Berettyóújfaluban is. A
befolyó összegből körülbelül 4-5
olimpiai jelölt párisi kiküldetését
lehetne biztosítani.

Vasárnap délelőtt a DEAC II.—
DTE II szövetségi díjmérkőzés lesz
és nem a DTE II.—DKASE II.-é,
mint az tévesen a plakátokon hir-
detve van. A mérkőzés pontosan 10
órákor kezdődik a nagyerdei sport-
telepen.

Magyar korona 0.0072 1/2

Zürichi zárlat

Páris 3580, London 2470, Newyork
565, Brüsszel 3060, Milánó 2520, Hollandia
210, Berlin 128, Bécs 79, Szófia 405,
Prága 1660, Budapest 72 1/2, Bukarest 295,
Belgrád 695.

Terményfőzsde zárlat

A mai terményfőzsdén az irányzat tar-
tott. A buza 5000 koronával olcsóbbodott.
Sórárpa arát jelentéktelenül leszállították,
egyéb cikkekből nem történt változás.

Hivatalos arak: 76 kilós tiszavidéki
buza 325-27, egyéb 323-25, 79 kilós tisz-
vidéki 332-35, egyéb 305-332, rozs
275-80, takarm. árpa 270-80, sórárpa
300-320, zab 270-80, tengeri 235-40,
korpa 210-15.

Devizaközp. hiv. ari.

Dollár 81000-83400, angol font 355600
-365600, hollandi forint 30200-31100,
francia frank 5150-5320, svájci frank 14400
-14800, cseh korona 2390-2460, lei 402
-440, lira 3620-3740, dinár 1050-1030,
német márká —, osztrák korona 114 41-
117.75 fillér, Napoleon arany 208000 pénz.

A takarékkorona árfolyama

100 takarékkorona egyenlő 120 papir-
koronával.

Ferencvárosi serti vásár

Nyíltvásári maradvány 340, érkezett 268,
eladatott 120. Árak: könnyű 20700-23400,
nehéz 22-25000. Zártvásáron nem volt
üzlet.

REGÉNY

Tavaszcvarok

Irta: IGMÁNDY GÉZA.

(Folytatás.)

De ez még semmi! Daróc gunyák-
ban valamennyi, a világ összes népei-
nek puskáival és felszereléseivel meg-
rakva, mintha a vándor cirkusz reklam
felvonulást csinál. A lépések üteme
nem hallatszik, csoszognak, talpálnak,
mint a medve. No és az a híres hu-
szárság! — Oklómnyi lovakon, ösz-
véreken — talán számár is volt köztük
— peckesen ültek a nyeregben, de
a legtöbbje csak a szőrén. Hanem
sarkantyuja mindnek volt. Ha-ha-ha!
— Bocskor és sarkantyú! — Azután
felálltak a Mátyás-szobor előtt.

A dermesztő hidegben vacogott a
fogok.

Jöttek a „nobilitások“ nemzeti vi-
seletben és megkezdődött a végesza-
kadatlan karattyolás, felköszöntöttek
egymást.

En a „huszárok“ mellé kerültem. —
Karcsi itt elakadt, előbb jól kinevette
magát s csak ugy folytatta. — Éppen
előttük állt egy tábornok. A „vitezei“
lába ugy kalimpált, mint a takácsnak
a szövöszékben. A jámbor mufurcok
a bocskorukba szalmát tettek, az ehes
lovak meg rendre kikapkodták a kiálló
szalakat.

— Ott kellett hagynom őket, ugy
nyilallott az oldalom a sok kacagástól.

— És a lakosság? — aggodalmas-
kodott Ákos.

— A lakosság? — és elkomolyo-
dott Karcsi — bizony testvér, azok
nagyon szomorúak voltak. Alig lehe-
tet egyet is látni az utcán. Az üz-
letek zárva, az ablakok lefüggönyözve
mintha halott lett volna minden ház-
ban... Elnémult a magyar szó, elfej-
totta a szegény, hogy épen a leghit-
ványabb, leggyávabb ellenség ült la-
kodalmi tort felettük... Ez az érzés
volt a legfájdalmasabb.

Hosszu csend követte e komor sza-
vakat.

— De azért nem esnek kétségbe
— folytatta kérdés nélkül — re-
ménykednek. Rossz álomnak, Isten
sulyos csapásának tartják, amellyel ha
levezekelték a mult bűneit, biztosra
veszik, hogy visszatér a régi állapot.
Ha nálunk beszélnek, felcsillan a szem-
mük, megdobbán a szívük, mi vagyunk
számukra a megváltók... Pedig ha tud-
nák, hogy mi van itt, hogy magyar a
magyarnak a legnagyobb ellensége.

— Tévedsz barátom — igazította
ki Ákos — zsidó a magyarnak! Ez
tény, csak nem merjük megvallani,
mert az iskolából még bennünk van
az „elv“, hogy nem szabad az embert
vallás szerint megkülönböztetni. Csak-
hogy ott a dolog bibeje, hogy a zsi-
dóság nemcsak vallás, hanem csakis
faj, amely sohasem tudott velünk asz-
zimilálódni. Agyafurt ravaszsgal
hirdették és vitték át a köztudatba,
hogy a zsidó is épen olyan magyar
mint a többi. Azért kellett ez nekik,
hogy a magyarság cégére alatt garáz-
dálkodhassanak minden téren. És mi
ál-liberalizmusunktól félrevezetve el-
tűrtünk mindent. Te csak most jöttél
Erdélyből, nem ismered az itteni vi-
szonyokat. Kérdezd meg az őrnagy
urtól, hogy mi történt vele Halason?
Ez nem szórványos, hanem általános
jelenség!

(Folyt. köv.)

**Legolcsóbbak a
Hajdúföld apróhirdetése!**

GARAI
ÉS
TESTVÉRE
férfi, fiuruha-
áruháza
Bika-szálló
épületében
tavaszi vásárt
rendez!
A folytonos áremel-
kedés dacára egész
április hónapra
árait leszállította
15-20
százalékkal.
Nagy választék
tavaszi felöltök-
ben, a legmo-
dernebb szabásu
öltönyökben,
**Rövid sportnad-
rágokban,**
Divat-csikos
nadrágokban,
**Tartós gyermek-
ruhákban**
és méretutáni ren-
delésekre szövet-
különlegességekben.
Kérjük a t. vásárló-
közönséget a cégre
ügyelni!
Garai és Testvére
Bika-szálló épület.

Hirdetés.

Debreceni református egyházköz-
ségünk 1923. évi egyházi adójára
vonatkozó kivetés elkészült. Az egy-
házi III. t.-c. 19. § a értelmében
közhírré tesszük, hogy az adókivetés
f. évi április hó 28-ik napján dél-
előtt 8 órától 15 napig, tehát május
hó 12-ik napja déli 1 óráig, az egy-
ház hivatalában (Kálvin-tér 17. sz.)
közzemlére kitétik, ahol a kivetés
délelőtt 8 órától 1 óráig egyházköz-
ségünk minden tagja megtekintheti és
ha azt magára nézve sérelmesnek
tartja, a közzemlére kitétel ideje
alatt is, ennek leteltével pedig 8 nap
alatt, tehát f. évi május hó 20. nap-
jáig bezárólag felszólámlással élhet.
Az írásbeli felszólámlás az egyház
iktató hivatalában adandó be.
Együttel felhívjuk egyházunk min-
den tagját, hogy e fent jelzett határ-
idő alatt a múlt 1923. évről egyházi
adótartozását multhatatlanul fizesse
be a városi adóhivatalnál, mivel
azok, kik a múlt évről hátralékokban
maradnak törvény értelmében az
egyházi választók névjegyzékében
nem vehetők fel.

Debrecen, 1924 április 24.

A debreceni református egyház
Elnöksége:

Nagy József, Dr Baltazar Dezső,
főgondnok. püspök,
telkészelnök.

Hirdetmény

A Csáthy Ferenc Egyetemi Könyv-
kereskedés és Irodalmi Vállalat
Részvénytársaság folyó évi május hó
6-án délután 6 órakor a Kossuth-
utca 53. szám alatt

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a tisztelt részvénye-
seket ezúton hívja meg
az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

- 1. Az igazgatóság három évre való
megválasztása.
- 2. A felügyelő bizottság három
évre való megválasztása.

Bocsonádi méhészeti cikkek
kizárólagos eladása
BAKOS vasútleben
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Az előkelő társaság találkozó helye a

JOST CUKRÁSZDA

(Kossuth-utca sarok.)

Legszebb ajándékok leg-
olcsóbb áron kaphatók!

Heti és havi részletfize-
tés mellett készítek
öltönyt és kosztümöt.
Tegdes J. női és férfi szabó.
Péterfia-u. 42. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 1000 kor. minden további szó
100 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 1500 K. minden további szó
150 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

Lakás

Lakást keresek
egy vagy kétszobást
konyhával a belvá-
rosban vagy a Simo-
nyi-ut elején. Köz-
vetítőket díjazok.
Cím a kiadóban.

Nagyállomás közelé-
ben vagy Homok-
kerében százezer
koronát fizetnék ha-
vonta szerényen bu-
torozott szobáért,
ágynemű nélkül.
Nőten örmester.
Cím a kiadóban.

Nem kell nyaralni
menni.
mert a Nagyerdőn,
Erdősor 7. számú
villában 2 személyre
berendezett csinos
szobát kaphat reg-
gelivel, Vigadóhoz
közel, tiszti tennisz-
pályával szemben.

Kapualatti
külön feljártú bu-
torozott szoba kiadó
Garay-utca 17. Meg-
tekinthető délután
1 óráig.

Egy utcai
butorozott szoba
juttányosan kiadó.
Eötvös-utca 116. sz.

Egy szoba,
konyha, fűkamara,
padlás, elcserehető
azonnal, hasonlóval.
Erzsébet u. 61. sz.
alatt.

Butorozott
szoba kiadó egy nr
részére. Ajtó-u. 26.

Ha tíz évre
lakást akar magá-
nak biztosítani, adok
telket építésre.
Erőss Lajos-utca 5/b
(Széchenyi kert)
Nyolcadik számmal
szemben.

Házmasteri
lakásom elcserelem
szoba, konyhával,
lelépést fizetek. —
Kossuth-utca sarok,
Ujságnavillan.

Különbejárta
nagy szoba magá-
nos férfi vagy nő-
nek kiadó, Péterfia-
utca 78.

Egy
esetleg két utcai bu-
torozott szoba ki-
adó Hajnal utca 27.
szám. Megtekinthető
9—12-ig és 2—5 óra
között.

Komlóssy-ut
36. számú nyaraló,
egy szoba, veranda,
konyha, kamara,
pince kiadó. Pé-
terfia-utca 30.

Ajánlat

Hencserek,
plüss szövet, bőr-
vászon diványok,
afrik lőszormatra-
cok, szalon és bör-
garnitúrák készen
kaphatók Debre-
censzky kárpitosnál,
Halkó S. Javításo-
kat juttányos áron
vállalok.

30—40 darab
öt-hathónapos ma-
lacot vállalok feles-
tartásra. Ajánlatot
kiadóhivatalba ké-
rek.

Gombok
Áthuzását vállalom.
Péterfia-utca 32.

Vasabroncs,
használt, bármily
menyiségben kap-
ható, Piac utca 59.

Elsőrangú kárpitos
Szabó József, Varga-
utca 1. Szent Anna
sarok. Kész hencse-
rek raktáron.

Kerekpáromat,
kifűző karban, elcsere-
lőnem süldőért, bu-
zseért vagy tenger-
riért Csillag utca 82.
szám.

Üvegezést
és képkeretezést ju-
tányosan készítek
Hampel Jenő épület-
íves és képkerete-
ző. Rákóczi-u. 4.

Ólmit
bármily mennyiség-
ben vesz Könyv-
nyomda, Piac-u. 59.

Zongora-
hangolásokat,

javitást, hosszú-
ból rövid, mo-
dernet készítek
garancia mellett.
Vonóhangszer-
reket elvállalok,
Zongorahango-
lások, javítások
helyben és vi-
déken. Telefon:
15—16, Zongor-
ák fényezését
elvállalom

TONTE LÁSZLÓ
zongora vonó-
hangszerkészítő
DEBRECEN,
PIAC-UTCA 30.
az udvarban.

Kereslet

Elveszett
egy brillians gyűrű
az Egyháztér és a
Csokonai-színház
között. Becsület-
tel megtaláló 50,000 ko-
rona jutalomban ré-
szesül. Cím a ki-
adóban.

Hat lóra sűrűsen
istálló keresünk,
udvarral, esetleg la-
kással. Lehető eg a
város belterületén.
Magas bérösszeget
fizetünk. Telefonon
értekezhetni a 465.
szám alatt. Cím a
kiadóban.

Kereskedősegéd,
19 éves, azonnali
belépésre állást ke-
res fűszerszakmá-
ban. — Dudinszky
László, Hajduhad-
ház.

Gépezés,
családos, gazda-
ságra konvencióra
azonnali belépésre
kerestetik, motorhoz
érték előnyben. —
Nagymajori gazda-
ság. Kaba.

Jó házikoszt
bentkezésre vagy
kihordásra kapható,
Varga-utca 28.

Varrónó,
ki női divatszalon-
ban dolgozott, ház-
hoz ajánkozik. —
Zöldfa-utca 8. sz.,
5-ik ajtó.

Gyermek mellő
jobb házból való
leány felvétetik.
Saóchenyi-utca 46.

Munkásleányok
azonnal felvétetnek.
Honvéd-utca 16.

Tanuló
3—4 középosztályt
végzett, felvétetik
fizetéssel, Könyv-
nyomda, Piac-utca
59. szám.

Intelligens
nőt, aki jól főz,
tanyára felveszek.
Megbeszélés: Piac-
utca 28/b, II. em.

Feles kertészt
keresek kondorosi
tanyámra. Balogh
Zsigmond.

Tanuló lányt
felvesz fizetéssel
Könyvnyomda, Piac-
utca 59.

Megbízható házmes-
terpár felvétetik
Simonyi ut 21. szám.
Jelentkezni délután
1—3 óra között.

Keresek
három éves kis fiam
mellé egy németül
tökéletesen beszélő
intelligens, 20—35
év között levő leányt,
aki kézimunkázás-
hoz is ért. Levele-
ket Legényei Bod-
nár Péterné, Hajdu-
szoboszló címre ké-
rem.

Eladás

Eladó
egy teljesen jó kar-
ban levő gyermek
sétakocsi. Megte-
kinthető Rákóczy-
utca 12. sz. emelet.

Eladó
150 liter szilva és
450 liter barack-
pálinkafőzésre való
cefre. Cím a kiadó-
ban.

Eladó
tűkrös márvány-
mozdó, 1000 literes
vartartály. Burgon-
dia-utca 18. szám.

Egy fajtiszta him-
kautéri eladó Cso-
konai-utca 24.

Cséglőgarnitúra,
Hoffer-féle eladó
Balogh Zsigmond
kondorosi tanyáján.

Hatszemes luxur
teakészlet,
üvegtálcával eladó.
Cím a kiadóhivatal-
ban.

Bor
saját termelés, ki-
váló finom, literen-
ként kapható, ün-
nepre csak 5000 K.
Poroszlay-ut 53.

Olaj
szmirnaszöngyeg-
nyiro eladó Darabos-
utca 44, 5 ajtó.

Filegória vasváza
oleosn eladó Érte-
kezhetni Bész'er és
Dávid vasútleben,
Piac-utca 7.

Kuglizó
eladó. Timár-utca
31. szám.

Vadászkocsi
eladó. Miklos-u. 17.
Utcai lakás.

Eladó
1 drb berni simen-
háji 2 éves prima
teyészbika. Meg-
tekinthető: Saád
Gyula urad. kasz-
nárnál, Aradvány-
puszta. Ára 12 mil-
lió korona.

Fédeser új koszik
többféle, eladók.
Nagy Gyula koszi-
gyártó, Erzsébet-ut
17. szám.

Méhesládok
Boconádi kaptárban,
új, tures, országos
méretű kaptárak
eladók. Cegéd-u. 7.

Eladó
Ondódon, Vedres-
dülön 2 és fél hold
elsőrendű föld. Bur-
gondia utca 11. sz.,
hátl az udvarban.

Méhkaptárak,
mézpergető, teljesen
új, eladó. Dugovits-
utca 5. Arpad-tér-
nél.

Eladó
e város központjá-
ban két 4 szobás,
modern uri lakásból
álló ház, érdeklődni
Bathányi utca 6.,
Bankban

Egy szabógép
eladó Ára egymillió
háromszázezer. —
Emerik-telep, Ar-
nód-utca 11.

Marschal magánjáró
garnitúra 6-os 7 lég-
körös, 17 éves, új
fűszijjal eladó Hin-
talan Edénél, Hajdu-
szoboszló.

Egy mássa burgonya
eladó. Péterfia utca
67. szám. Kiss.

Eladó
3 hold onódi első-
rendű föld meg-
munkálva bevetve.
Ertekezés: Fráter
Lajos ügyvédnél,
Piac-utca 73.

Eladó
egy vadonatúj 4
ülékes sárga hajtó-
kocsi, egyes és ket-
tes ruddal. Négy
jó karban levő igaz
szék. 13 kordés.
Künnel együtt.
Érdeklődők fordul-
janak a Műkögyár-
hoz, Fűrdő-utca 2.
Telefon 10—93.

Eredeti
magánjáró magyar
gazdasági gőzgép,
magyar áltami csé-
plővel, 15 éves, jó
állapotban, felszere-
léssel együtt eladó
Bövebb értesítést
személyesen Botó
József, Karczag.
2900. hsz.

Gazdálkodóknak
alkalmas, nagy teikü
beköltözhető ház
eladó. Timár-u. 11.

Derecskén
családi házat, cse-
repes, két szoba,
konyha, mellékhelyi-
ségekkel, 281 kvad-
rát nagy udvarral
Attila-utca 86. szám,
sürgösen eladó vagy
Debreceben elcsere-
lendő. Értekezni a
helyszínen.

Új barna
női sportkötő el-
adó. Sas-utca 4., I.

Kapható

az

Arany Bika

és

Angol Királynő
szállókban

és minden jobb helyen.

VANGOR ANTAL
ÉPÜLET- ÉS BUTOR-
ASZTALOS
DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 9

Zománcozott edények
kék és piros színben. Kátrány, aszfalt,
bőr és falszigetelő lemezek. Horganyozott
kerítés fonatok, átok, kapák, kaszák,
vörösreá permatézó gépek, építleva-
lások, butorvasalások legolcsóbban
Kovács Gyula vasútleben
Piac-utca 17. szám, Bika mellett sarkon.

Nem csak hirdet,
hanem árut olcsón ad
Szabó és Zengewald
Szent Anna-u. 3.
Harisnyák, keztlyük, szövetek, grenadinok
megérkeztek.

Bangó tanintézet Budapest
Rádai utca 14. Teljes anyagi garanciával
készít elő vidéki magántanulókat is.

Szalmakalap-
festékek
gyönyörű színekben, rendkívüli
olcsó áron szereshetők be
STERN festéküzletében
Piac-utca 10. • Telefon 856.

Nehéz az élet!
Jó ruhába járn gondot ad, VÉGHEZ
olcsón beszerezni tessék
menni, hol kevésbé használt uri ruhák el-
adása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).